

Zullen we de dorpsraad maar opheffen?

Zoals andere provinciale verenigingen, kreeg de Vereniging Kleine kernen Limburg (VKKL) vaak te horen dat dorpsraden voor de keuze staan hoe ze verder moeten gaan. De Universiteit van Utrecht onderzoekt momenteel in opdracht van de LVKK hoe dorpsbelangenorganisaties (dbo's) zich organiseren en welke veranderingen zij verwachten. Ben van Essen, zit als bestuurslid van de LVKK in de begeleidingscommissie van dat onderzoek. Hij is tevens voorzitter van de VKKL en bespreekt de toekomst van dbo's met een grote groep belangstellenden op het Landelijke PlattelandsParlement.

Huidige situatie

Er zijn ruim 1500 dbo's aangesloten bij de LVKK en ze verschillen in rechtsvorm, functie, financiering en samenwerking met de gemeente. Wat alle dbo's gelijk hebben, is dat ze werken met vrijwilligers en zich bezig houden met het algemeen belang en actief zijn over de volle breedte van leefbaarheid. Wel zijn de onderwerpen van nu anders dan die van tien jaar terug, toen waren er nog nauwelijks zorginitiatieven bijvoorbeeld. Ook vormen dbo's de schakel tussen gemeente en dorp waarbij de intensiteit van de relatie sterk uiteenloopt.

Steeds meer spelers in het veld

Naast dorpshuizen zijn er met de komst van coöperaties op gebied van zorg of duurzaamheid naast de dbo steeds meer spelers in het dorp. Dit roept vragen op; welke belangen spelen er, wie doet wat en wie coördineert?

De rol van dbo's is hierbij een belangrijk onderwerp. Zijn het organisaties om de 'kloof' tussen bewoners en gemeente te overbruggen? Kan een dbo gezien worden als een platform om op een georganiseerde manier ideeën (met draagvlak!) vanuit de samenleving door te geven aan de gemeente en er samen in op te trekken?

Dorpsraden en de relatie tot bestuur en politiek

Het laatst georganiseerde VNG congres ging grotendeels over het betrekken van de samenleving. Een *hot item* dus, je merkt het misschien al zelf of het komt eraan als de tijd rijp is. Er wordt met de WMO en later met de invoering van de Omgevingswet steeds meer verantwoordelijkheid van de samenleving verwacht. Met deze verantwoordelijkheid komt er ook aandacht voor het democratisch vermogen. Zo worden er binnen de Democratic Challenge nieuwe vormen van democratie ontwikkeld waarbij [dorps- en wijkdemocratie](#) een specifiek thema is.

Vanuit de overheid en vanuit het dorp zijn we aan het "oefenen" met nieuwe verhoudingen. Wat belangrijk is, is dat je elkaar begrijpt: de systeemwereld en de leefwereld kennen hun eigen (ongeschreven) wetten, regels en jargon. Oud-raadsleden, -wethouders of -ambtenaren zijn daarom zeer welkom om zich, bijvoorbeeld als adviseur, voor het plaatselijk belang in te zetten. Zowel bij de gemeenteraad als bij de dbo zit veel energie, zittende raadsleden doen er daarom goed aan om mee te doen, te praten, te denken en te delen. Ook richting provinciale ambtenaren en bestuurders/politici doen dbo's de oproep om *met* hen in plaats van *over* hen te praten, bijvoorbeeld bij de aanpassingen aan provinciale wegen.

Je bent de enige niet, tips van collega's

De constatering en ontwikkelingen die tot nu toe genoemd zijn, spelen overal in Nederland. Zo is het overal een uitdaging om nieuwe bestuursleden te werven, het interessant te houden en te voorkomen dat je als vrijwilligersorganisatie steeds vast loopt:

- Zorg voor een duidelijke opgave, als er een mooi voorstel ligt voor het dorp, bespreek met de spelers in het veld wie het verder uitwerkt;
- Neem gerust de tijd om je als bestuur te bezinnen op je taak en opgave en werkwijze;
- Verdeel taken onder denkers en doeners;
- Zet mensen in op hun competenties. Zo zijn er hele goede penningmeesters, die minder de behoefte hebben om inhoudelijk betrokken te zijn. Zo iemand kan van meerdere verenigingen penningmeester zijn;
- Met buurdorpen en collega-dbo's samen gaan zitten om rol en positie te bespreken;
- Met buurdorpen en collega-dbo's een gezamenlijke visie maken;
- Met buurdorpen een overkoepelende vereniging voor kleine dorpen in je gemeente vormen;
- Bespreek de manier van samenwerken met de gemeente: hoe geef je de overgang van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie vorm?;
- Durf verantwoordelijkheid te nemen zoals Zieuwent waar het dorp zelf opdrachtgever was voor de herinrichting van het centrum;
- Verdeel zelf het wijkbudget zoals de pilot in Elden.

Neem voor meer informatie over de organisatie van de dorpsraad contact op met je provinciale vereniging voor kleine kernen, kijk voor het overzicht op <http://www.lvkk.nl/wie-we-zijn/leden/>

Verslag: Josien Durieux